

1 - Ydinaines 2 - täydentävä osaaminen 3 - erityisosaaminen				
Asiasisältö		Keskeisyys		
Kunkin sairauden patologia sekä sairauteen liittyvä anatomia ja fysiologia tulee tuntea, vaikka niitä ei olisikaan erikseen mainittu kyseisen sairaustilan kohdalla		1	2	3
Endokrinologia				
1	Diabetes			
	1.1 Diabeteksen diagnoosi ja alatyypit□		2	
	1.2 Diabeteksen hoito			
	1.2.1 Diabeettinen ketoasidoosi	1		
	1.2.2 Diabeteksen hoidon aloitus	1		
	1.2.3 Vakiintuneen diabeteksen hoito, seuranta ja käytettävät lääkkeet	1		
	1.2.4 Pääperiaatteet todettaessa diabeteksen pääte-elinkomplikaatio		2	
	1.2.5 Hypoglykemia	1		
2	Lihavuus, syömishäiriöt ja ravitsemus			
	2.1 Lihavuuden hoidon pääpiirteet ja työnjako PTH-ESH		2	
	2.2 Syömishäiriöiden hoidon pääpiirteet		2	
	2.3 Ravitsemustilan arviointi		2	
3	Kilpirauhassairaudet			
	3.1 Hypotyreoosin diagnostiikka, hoito ja seuranta	1		
	3.2 Hypertyreoosin diagnostiikka, hoidon pääpiirteet	1		
	3.3 Kilpirauhastulehdusten pääpiirteet		2	
	3.4 Kilpirauhaskyhmyn selvittäminen		2	
	3.5 Kilpirauhaskasvainten hoidon pääperiaatteet			3
	3.6 Basedowin silmäoireyhtymän tunnistaminen, hoidon pääpiirteet			3
4	Luu- ja kalsiumaineenvaihdunta			
	4.1 Hyperkalsemian diagnostiikka ja hoito	1		
	4.2 Hypokalsemian hoidon pääperiaatteet		2	
	4.3 Osteoporoosin diagnostiikka ja hoidon pääpiirteet	1		
5	Lisämunuais sairaudet			
	5.1 Diagnostiikan pääpiirteet todettaessa lisämunuaisen insidentalooma		2	

	5.2	Primaarisen hyperaldosteronismien diagnostiikka, hoidon pääpiirteet		2	
	5.3	Hyperkortisolismien diagnostiikka, hoidon pääpiirteet		2	
	5.4	Feokromosytooman diagnostiikka, hoidon pääpiirteet			3
	5.5	Addisonin taudin diagnostiikka, hoidon pääpiirteet	1		
6	Aivolisäkessairaudet				
	6.1	Diagnostiikan pääpiirteet todettaessa aivolisäkkeen insidentalooma		2	
	6.2	Prolaktinooman diagnostiikka, hoidon pääpiirteet		2	
	6.3	Akromegalian diagnostiikka, hoidon pääpiirteet			3
	6.4	Cushingin taudin diagnostiikka, hoidon pääpiirteet			3
	6.5	Aivolisäkkeen vajaatoiminnan diagnostiikka, hoidon pääpiirteet	1		
7	Vesi- ja elektrolyyttitalouden ongelmat				
	7.1	Hyponatremian diagnostiikka ja hoidon pääpiirteet	1		
	7.2	Muitten elektrolyyttihäiriöiden diagnostiikan ja hoidon pääpiirteet	1		
	7.3	Polyurian diagnostiikka ja hoidon pääpiirteet		2	
	7.4	Astrupin tulkinta	1		
	7.5	Nestehoidon pääperiaatteet		2	
8	Sukurauhasten ongelmat				
	8.1	Miehen hypogonadismien diagnostiikka ja hoidon pääpiirteet		2	
	8.2	Gynekomastian diagnostiikan pääpiirteet		2	
	8.3	Naisen hypogonadismien diagnostiikka ja hoidon pääpiirteet			3
	8.4	Hirsutismien diagnostiikka, hoidon pääpiirteet			3
9	Dyslipidemiat				
	9.1	Lipoproteiinit ja niiden aineenvaihdunta		2	
	9.2	Lipoproteiiniaineenvaihdunnan häiriöt (dyslipidemiat)		2	
	9.3	Dyslipidemioiden ruokavalio- ja lääkehoito	1		
Gastroenterologia					
1	GI-kanava ja ravitsemus				
	1.1	Ruoansulatuselimistön embryologia		2	
	1.2	Ruoansulatuskanavan ja -rauhasten anatomia ja fysiologia	1		
	1.3	Ravitsemuksen vaikutus sairauksiin	1		
	1.4	Vajaaravitsemus ja obeositeetti	1		
2	Ruokatorven sairaudet (diagnostiikka, erotusdiagnostiikka ja hoito ja seuranta)				

	2.1	Refluksitauti	1		
	2.2	Esofagiitti	1		
	2.3	Motiliteettihäiriöt		2	
	2.4	Verioksennus	1		
3	Mahalaukun (ja osin ohutsuolen) sairaudet (diagnoosi, erotusdiagnoosi ja hoito ja seuranta)				
	3.1	Dyspepsia	1		
	3.2	Ulkustauti	1		
	3.3	Helikobakteeri pylorin -infektio	1		
	3.4	B12-vitamiinin puutos	1		
4	Ohutsuolen sairaudet (diagnoosi, erotusdiagnoosi ja hoito ja seuranta)				
	4.1	Keliakia	1		
	4.2	Laktoosi-intoleranssi	1		
5	Paksusuolen (ja osin ohutsuolen) sairaudet (diagnoosi, erotusdiagnoosi ja hoito ja seuranta)				
	5.1	Akuutti ja krooninen ripuli	1		
	5.2	Ärtynyt suoli -oireyhtymä	1		
	5.3	Tulehdukselliset suolistosairaudet	1		
	5.4	Divertikuloosi		2	
	5.5	Ummetus	1		
6	Haiman sairaudet (diagnoosi, erotusdiagnoosi ja hoito ja seuranta, poislukien diabetes)				
	6.1	Krooninen pankreatiitti		2	
	6.2	Haiman vajaatoiminta		2	
7	Maksan sairaudet (diagnoosi, erotusdiagnoosi ja hoito ja seuranta)				
	7.1	Ikterus	1		
	7.2	Lääkkeiden aiheuttama hepatopatia	1		
	7.3	Maksan pesäkelöydökset		2	
	7.4	Akuutti maksavaurio ja maksan vajaatoiminta	1		
	7.5	Virushepatiitit	1		
	7.6	Ei-alkoholiperäinen maksasairaus	1		
	7.7	Alkoholimaksasairaus	1		
	7.8	Maksan autoimmuuni-, kolestaattiset ja metaboliset sairaudet		2	
	7.9	Maksakirroosi ja sen komplikaatiot	1		
8	Oireen tai löydöksen selvittely				

8.1	Hälyttävien oireiden tunnistaminen	1		
8.2	Akuutti ja krooninen vatsakipu	1		
8.3	Nielemisvaikeus	1	2	
8.4	Laihtuminen	1		
8.5	Oksentelu ja pahoinvointi	1		
8.6	Raudanpuuteanemia ja ruoansulatuskanavan vuodot	1		
8.7	Lievästi kohonneet maksa-arvot	1		
9	Diagnostiset tutkimukset (indikaatiot, kontraindikaatiot ja toimintatapa)			
9.1	Gastroskopia	1	2	
9.2	Kolonoskopia	1	2	
9.3	Kapseliendoskopia	1		3
9.4	Ruokatorven pH-rekisteröinti, manometria ja impedanssi	1		3
9.5	Vatsan alueen kuvantamistutkimukset (ultraääni, natiivikuvaus, tietokonekuvaus ja magneettikuvaus)	1		
9.6	Nenämahaletkun asettaminen	1		
9.7	Proktoskopia	1		
9.8	Askitespunktio	1		
9.9	Endoskooppinen ultraääni	1		3
9.10	ERCP (endoskooppinen retrogradinen kolangiopankreatikografia)	1		3
10	Erotusdiagnostiset gastrokirurgiset sairaudet (diagnostiikka, erotusdiagnostiikka ja hoito ja seuranta)			
10.1	Akuutti vatsa	1		
10.2	Appendisiitti	1		
10.3	Akuutti pankreatiitti	1		
10.4	Sappikivitauti ja kolekystiitti	1		
10.5	Okklusio	1		
10.6	Divertikuliitti	1		
10.7	Vatsan alueen tyrät	1		
10.8	Suoliston verenkiertohäiriöt	1		
10.9	Vatsan alueen maligniteetit	1		
10.10	Suoliston premalignit muutokset	1		3
10.11	Peräpukamat, anaalifissuurat ja sinus pinolidalis	1		
10.12	Ulosteinkontinenssi	1	2	
Hematologia				

1	Anamneesi ja status		1	1	1
	1.1	Hematologisen potilaan erityispiirteet	1	1	1
2	Yleishematologiaa		1	1	1
	2.1	Verisolut ja niiden tehtävät	1	1	1
	2.2	Verenkuvan tulkinta	1	1	1
	2.3	Anemiat	1	1	1
	2.3.1	Syyt ja perusselvittely	1	1	1
	2.3.2	Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden tunnistaminen	1	1	1
	2.3.3	Hoidon periaatteet ja porrastus	1	1	1
	2.4	Valkosolu- ja verihiutalepoikkeavuudet	1	1	1
	2.4.1	Leukosytoosi	1	1	1
	2.4.1.1	Syyt ja perusselvittely	1	1	1
	2.4.1.2	Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden tunnistaminen	1	1	1
	2.4.1.3	Hoidon periaatteet ja porrastus	1	1	1
	2.4.2	Leukosytopenia	1	1	1
	2.4.2.1	Syyt ja perusselvittely	1	1	1
	2.4.2.2	Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden tunnistaminen	1	1	1
	2.4.2.3	Hoidon periaatteet ja porrastus	1	1	1
	2.4.3	Tromboytoosi	1	1	1
	2.4.3.1	Syyt ja perusselvittely	1	1	1
	2.4.3.2	Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden tunnistaminen	1	1	1
	2.4.3.3	Hoidon periaatteet ja porrastus	1	1	1
	2.4.4	Trombosytopenia	1	1	1
	2.4.4.1	Syyt ja perusselvittely	1	1	1
	2.4.4.2	Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden tunnistaminen	1	1	1
	2.4.4.3	Hoidon periaatteet ja porrastus	1	1	1
	2.5	Suurentuneen pernan syyt ja perusselvittely	1	2	1
	2.6	Luuydintutkimus	1	1	1
	2.6.1	Aiheet	1	1	1
	2.6.2	Suorittaminen	1	2	1
	2.7	Verivalmisteet	1	1	1
	2.7.1	Käyttöaiheet ja siirtorajat	1	1	1

	2.7.2	Verensiirtoreaktiot ja verivalmisteiden haittavaikutukset	1		
3		Hyvänlaatuiset verisairaudet			
	3.1	Immunologinen trombosytopenia			
	3.1.1	Tunnistaminen	1		
	3.1.2	Hoidon kiireellisyys, periaatteet ja porrastus	1		
	3.2	Hemolyyttiset anemiat			
	3.2.1	Tunnistaminen	1		
	3.2.2	Hoidon kiireellisyys, periaatteet ja porrastus	1		
4		Pahanlaatuiset verisairaudet			
	4.1	Akuutit leukemiat			
	4.1.1	Tunnistaminen ja kiireellisyyden ymmärtäminen	1		
	4.1.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.2	Myelodysplastiset syndroomat			
	4.2.1	Tunnistaminen	1		
	4.2.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.3	Krooninen lymfaattinen leukemia			
	4.3.1	Tunnistaminen	1		
	4.3.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.3.3	Seuranta ja hoidon aloituksen aiheet	1		
	4.4	Krooninen myeloinen leukemia			
	4.4.1	Tunnistaminen	1		
	4.4.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.5	Myeloproliferatiiviset sairaudet			
	4.5.1	Essentiaalinen trombosytomia			
	4.5.1.1	Tunnistaminen	1		
	4.5.1.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.5.2	Polysytomia vera			
	4.5.2.1	Tunnistaminen	1		
	4.5.2.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.5.3	Myelofibroosi			
	4.5.3.1	Tunnistaminen		2	
	4.6	Plasmasolautaudit			

	4.6.1	MGUS tunnistaminen ja seuranta	1		
	4.6.2	Multipple myelooma			
	4.6.2.1	Tunnistaminen	1		
	4.6.2.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
	4.6.3	AL-amyloidoosi, Waldenströmin tauti, POEMS			
	4.6.3.1	Tyypilliset oireet ja löydökset			3
	4.7	Lymfoomat			
	4.7.1	Tunnistaminen	1		
	4.7.2	Diagnostiikan ja hoidon periaatteet		2	
5		Verenvuoto- ja tukostaipumus			
	5.1	Hemostaasin mekanismit	1		
	5.2	Tromboosi			
	5.2.1	Tromboosin patofysiologia		2	
	5.2.2	Syvä laskimotukos ja keuhkoembolia			
	5.2.2.1	Tunnistaminen ja diagnostiikka	1		
	5.2.2.2	Hoito	1		
	5.2.2.3	Altistavien tekijöiden tunnistaminen ja selvittely	1		
	5.2.3	Yleisimmät antitromboottiset hoidot	1		
	5.2.4	Tukostaipumuksen perustutkimukset	1		
	5.3	Verenvuototaipumus			
	5.3.1	Verenvuototaipumuksen tunnistaminen ja perustutkimukset	1		
	5.3.2	Perinnölliset verenvuototaudit		2	
6		Hematologisten hätätilanteiden tunnistaminen ja ensihoito			
	6.1	Autoimmuunihemolyyttinen anemia	1		
	6.2	Sirppisolukriisi	1		
	6.3	Verensiirtoreaktiot	1		
	6.4	Kuumeinen neutropeniapotilas	1		
	6.5	Verenvuototaipumuspotilaan verenvuoto	1		
	6.6	Hyperviskositeetti		2	
	6.7	Tromboottiset mikroangiopatiat			3
7		Muuta			
	7.1	Hematologisen potilaan tukihoidot		2	

	7.2	Hematopoeettisten kantasolujen siirrot			
	7.2.1	Autologisen kantasolusiirron aiheet ja periaatteet			3
	7.2.2	Allogeenisen kantasolusiirron aiheet ja periaatteet			3
Infektiosairaudet					
1	Infektioiden torjunta ja hoito				
	1.1	Antibiootit	1		
	1.1.1	Antibioottien luokittelu	1		
	1.1.1.1	Eri luokkien käyttöaiheiden ja rajoitteiden pääperiaatteet	1		
	1.1.1.1.1	Antibioottiallergia		2	
	1.1.1.2	Kapea- vs. laajakirjoisuuden käsite	1		
	1.1.2	Bakteerien antibioottiresistenssi	1		
	1.1.2.1	Resistenssikehitykseen vaikuttavat asiat		2	
	1.1.2.2	Kliinisesti tärkeimmät resistentit bakteerit		2	
	1.1.2.2.1	Kantajuuden vaikutus empiiriseen ab-hoittoon		2	
	1.1.2.3	Resistenssikehityksen torjuntatoimet, antibioottikuri	1		
	1.2	Rokotukset	1		
	1.2.1	Rokotusohjelman pääperiaatteet	1		
	1.2.2	Rokotetyyppien (inaktivoitu, elävä heikennetty ym) pääperiaatteet		2	
	1.2.3	Riskiryhmien erityiskäytänteiden pääpiirteet, THL:n ja paikallisten ohjeiden konsultointi		2	
	1.3	Infektioiden torjunta (sairaalahygienia)	1		
	1.3.1	Käsihygienian merkitys	1		
	1.3.2	Kohortointi tartunnanleviämisen torjunnassa		2	
	1.3.3	Varoimitasot	1		
2	Infektiosairauksien diagnostiikka				
	2.1	Kuumeen ja inflammaatiomarkkereiden nousun erotusdiagnostiikka	1		
	2.1.1	Matkailijan kuume		2	
	2.2	Hoidon kiireellisyyden ja hoitopaikan arvioinnin pääperiaatteet	1		
	2.3	Infektiofokuksen etsintä, empiirisen hoidon kohdennuksen pääperiaatteet		2	
	2.3.1	Erytisryhmien huomiointi		2	
	2.3.1.1	Raskaana olevat		2	
	2.3.1.2	Päihteiden käyttäjät		2	
	2.3.1.3	Diabeetikot		2	

	2.3.1.4	Immunosuppressoidut	1	2	1
	2.3.1.5	Maahanmuuttajat	1	2	1
2.4		Bakteriologisen luokittelun pääperiaatteet (Gram-värjäys, taksonomian yläkäsitteet ym)	1	2	1
2.5		Hengitystieinfektiot	1	1	1
	2.5.1	Tasodiagnostiikka, vaikeusasteen arviointi	1	1	1
	2.5.2	Virus- ja bakteeriperäisen hengitystieinfektion erotusdiagnoosiikka, etiologiat	1	1	1
	2.5.3	Avohoito- vs. laitoshoidoalkuinen pneumonia	1	2	1
	2.5.4	Riskitekijät, erityisryhmät (COPD ym krooniset keuhkosairaudet, immunosuppressio ym)	1	1	1
	2.5.5	Komplikaatiot	1	2	1
2.6		Virtsatieinfektiot	1	1	1
	2.6.1	Infektion ja bakteriurian erottaminen	1	1	1
	2.6.2	Riskitekijät, etiologia	1	1	1
	2.6.3	Tasodiagnostiikka	1	1	1
	2.6.4	Miehen ja naisen VTI:n eroavaisuudet	1	1	1
	2.6.5	Erytisryhmät	1	2	1
	2.6.5.1	Kestokatetri	1	2	1
	2.6.5.2	Graviditeetti	1	2	1
	2.6.6	Komplikaatiot	1	2	1
	2.6.7	Tiheästi toistuva VTI	1	1	1
2.7		Ruoansulatuskanavan infektiot	1	1	1
	2.7.1	Ripulioireen erotusdiagnoosiikka	1	1	1
	2.7.2	Olellaiset bakteerietiologiat	1	2	1
	2.7.2.1	<i>Clostridioides difficile</i>	1	1	1
	2.7.2.2	EHEC, ETEC ym. ripulia aiheuttavat <i>E.colit</i>	1	2	1
	2.7.2.3	Kampylo, Shigella, Yersinia	1	2	1
	2.7.2.4	Salmonellat	1	2	1
	2.7.3	Olellaiset virusetiologiat	1	2	1
	2.7.3.1	Norovirus	1	1	1
	2.7.4	Olellaiset parasiitti- ja alkuelänetiologiat	1	2	1
	2.7.4.1	Kihomadot	1	1	1
2.8		Iho- ja pehmytkudosisinfektiot (osittain myös iho- ja sukupuolitautien ydinainesanalyyseissa)	1	1	1
	2.8.1	Erotusdiagnoosiikka (SLT, krooninen turvotus jne)	1	1	1

	2.8.1.1	Diabeetikon jalka	1		
	2.8.2	Vaikeusasteen arviointi	1		
	2.8.2.1	Nekrotisoiva vs. ei-nekrotisoiva	1		
	2.8.2.2	Kaulan alueen abskessit	1	2	
	2.8.2.2.1	Hampaiston merkitys	1	2	
	2.8.2.3	Hoitopaikan valinta	1		
	2.8.3	Haavainfektiot, antibioottihoidon indikaatiot	1		
	2.8.4	Riskitekijät	1		
	2.8.5	Yleiset aiheuttajat, empiirinen hoito	1		
	2.8.6	Muut paikalliset ihoinfektiot	1		
	2.8.6.1	Syyhy	1		
	2.8.6.2	Märkärupi, paiseet	1		
	2.8.6.3	Ihon sieni-infektiot	1		
	2.9	Keskushermostoinfektiot	1		
	2.9.1	Meningiitti	1		
	2.9.1.1	Bakteeri- vs. virusмениngiitti, oirekuvan ym erot	1		
	2.9.2	Enkefaliitti	1	2	
	2.9.2.1	Erotusdiagnoosiikka (delirium, sepsis)	1		
	2.9.2.2	Olellaiset aiheuttajat	1	2	
	2.9.2.2.1	Herpes	1	2	
	2.9.2.2.2	Varicella	1	2	
	2.9.3	Likvortutkimuksen indikaatiot ja pääperiaatteet	1	2	
	2.10	Septiset infektiot	1		
	2.10.1	Oirekuva	1		
	2.11.1	Vaikeusasteen arviointi	1		
	2.12.1	Hematogeenisesti leviävän infektion mekanismien pääperiaatteet	1	2	
	2.12.1.1	Endokardiitti	1	2	
	2.12.1.2	Syvät abskessit ja muut metastaattiset infektiot	1		3
	2.12.2	Koti- ja laitoshoidoalkuisen sepsiksen olellaiset eroavaisuudet	1	2	
	2.12.2.1	Empiirinen hoito	1	2	
	2.12.2.2	Tyypilliset aiheuttajat	1	2	
	2.12.2.2.1	Listeriaepäily	1		3

	2.12.2.3	Riskitekijät	1	2	3
	2.12.2.3.1	Kanyylit ja katetrit	1	2	3
	2.12.2.3.2	Suonensisäisten huumeiden käyttö	1	2	3
2.11		Tuki- ja liikuntaelininfektiot	1	2	3
	2.11.1	Kirurgisen intervention rooli	1	2	3
	2.11.2	Diagnostiikan periaatteet	1	2	3
	2.11.2.1	Kuvantaminen	1	2	3
	2.11.3	Osteiitti/osteomyeliitti	1	2	3
	2.11.4	Spondyliitti/spondylodiskiitti/epiduraaliabskessi	1	2	3
	2.11.5	Purulentti/septinen artriitti	1	2	3
	2.11.5.1	Nivelpunktion indikaatiot ja periaatteet	1	2	3
2.12		Keskeisimmät virusinfektiot	1	2	3
	2.12.1	Myokardiitti/perikardiitti	1	2	3
	2.12.2	Hepatiitti	1	2	3
	2.12.2.1	Aiheuttajat, oireiston eroavaisuudet	1	2	3
	2.12.2.1.1	C-hepatiitin hoito	1	2	3
	2.12.2.2	Diagnostiikan periaatteet	1	2	3
	2.12.2.3	Kroonistuminen	1	2	3
	2.12.3	HIV	1	2	3
	2.12.3.1	Tartunta	1	2	3
	2.12.3.2	Kansanterveydelliset näkökulmat, testaaminen	1	2	3
	2.12.3.3	Ensitauti	1	2	3
	2.12.3.4	Hoidon pääperiaatteet	1	2	3
	2.12.3.4.1	Yhdistelmähoito	1	2	3
	2.12.3.4.2	Lääkkeiden interaktiopotentiaali	1	2	3
	2.12.3.4.3	Ennuste, hoidon vaikutus tartuttavuuteen	1	2	3
	2.12.3.5	AIDS	1	2	3
	2.12.4	Rokkotaudit	1	2	3
	2.12.4.1	Vesirokko, vyöruusu	1	2	3
	2.12.4.2	Enterorokko	1	2	3
	2.12.4.3	Tuhkarokko	1	2	3
2.13		Zoonoosit, eläinten puremat, vektorivälitteiset infektiot	1	2	3

	2.13.1	Määritelmä			
	2.13.2	Borrelioosi	1		
	2.13.2.1	Erythema migrans, diagnostiikka ja hoito	1		
	2.13.2.2	Disseminoituneen taudin epäily		2	
	2.13.3	Puutiaisaivokuume		2	
	2.13.4	Tularemia		2	
	2.13.5	Malaria		2	
	2.13.6	Dengue		2	
	2.13.7	Myyräkuume	1		
	2.13.8	Rabies		2	
	2.13.9	Toksoplasmoosi			3
	2.13.10	Koiran, kissan, muun eläimen purema		2	
	2.15	Mykobakteeri-infektiot		2	
	2.15.1	Tuberkuloosi		2	
	2.15.1.1	Keuhkotuberkuloosi	1		
	2.15.1.2	Ekstrapulmonaalinen tuberkuloosi			3
	2.15.1.3	Riskitekijät, riskiryhmät, milloin epäillä	1		
	2.15.1.4	Diagnostiikan ja hoidon pääperiaatteet		2	
	2.15.2	Atyyppiset mykobakteerit			3
	2.16	Sukupuolitaudit (myös iho- ja sukupuolitautilien ydinainesanalyyseissä)	1		
	2.16.1	Klamydia	1		
	2.16.1.1	Lymphogranuloma venereum			3
	2.16.2	Tippuri	1		
	2.16.3	Kondylooma	1		
	2.16.4	Herpes	1		
	2.16.5	Kuppa		2	
	2.16.6	<i>Mycoplasma genitalium</i>			3
	2.16.7	<i>Ureaplasma urealyticum</i>			3
3		Immuunipuutokset		2	
	3.1	Milloin epäillä immuunipuutosta?	1		
	3.2	Alkuselvittelyt ja läheteindikaatiot		2	
4		Tartuntatautilainsäädäntö		2	

	4.1	Ilmoitusvelvollisuus		2	
	4.2	Yleisvaaralliset ja ilmoitettavat tartuntataudit		2	
Kardiologia					
1	Kardiologisen potilaan tutkiminen				
	1.1	EKG			
	1.1.1	Ottaminen		2	
	1.1.2	Tulkinta	1		
	1.2	Auskultaatio			
	1.2.1	Normaalit sydänäänet	1		
	1.2.2	Poikkeavat sydänäänet, tulkinta	1		
	1.3	Valtimo- ja laskimostatus (mm. a.carotis, JVP)	1		
	1.4	Kliininen rasisuskoe		2	
	1.5	ECHO		2	
	1.6	Sydämen perfuusiotutkimus			3
	1.7	Holter-tutkimukset (milloin, miten, lähettäminen)		2	
	1.8	Koronaariangiografia (milloin, miten, lähettäminen)		2	
	1.9	Sepelvaltimoiden TT-angiografia		2	
	1.10	Elektrofysiologinen tukimus			3
	1.11	Sydämen PET-TT, MRI			3
2	Verenpaine				
	2.1	Verenpaineen mittaaminen	1		
	2.2	Hypertensio			
	2.2.1	Määritelmä, diagnoosi, hoitotavoitteet	1		
	2.2.2	Elintapahoito ja lääkehoito	1		
	2.2.3	Sekundäärinen hypertensio		2	
	2.2.4	Verenpaine kriisi	1		
	2.2.5	Kohde-elinvauriot		2	
3	Sepelvaltimotauti				
	3.1	Patogeneesi, aterooman syntyminen ja rupturoituminen	1		
	3.2	Primaari- ja sekundaaripreventio	1		
	3.3	Vaikeusasteen arviointi	1		
	3.4	Differentialidiagnostiikka	1		

	3.5	Stabiili AP (oireet, diagnoosi, hoito)	1		
	3.6	UAP, STEMI, nSTEMI, Tyypin 2 sydäninfarkti	1		
	3.6.1	Oireet ja diagnoosi	1		
	3.6.2	Lääkehoito	1		
	3.6.3	CABG	1	2	
	3.6.4	PCI:n indikaatiot	1		
	3.6.5	Liuotushoito	1		
	3.6.6	Rakennekomplikaatiot	1	2	
	3.6.7	Jatkokuntoutus, sairauslomamat	1		
	3.7	Ajoterveys	1		
	3.8	Seuranta	1		
4		Sydämen vajaatoiminta	1		
	4.1	Määritelmä, jaottelu, diagnoosi	1		
	4.2	Syyt ja laukaisevat tekijät	1		
	4.3	Vaikeusasteen luokittelu (ml. NYHA), ennuste	1		
	4.4	Oireet, löydökset	1		
	4.5	Lääkkeetön hoito	1		
	4.6	Lääkehoito	1		
	4.7	Laitehoito (CRT-P, apupumput)	1	2	
	4.8	Akuutin pahenemisvaiheen hoito	1		
	4.9	Kardiogeeninen shokki	1	2	
	4.10	Alaraajaturvotuksen erotusdiagnoosi	1		
	4.11	Kuntoutus, ajoterveys	1		
5		Läppäviat	1		
	5.1	Poikkeavan kuuntelulöydöksen tarkemman tutkimisen indikaatiot	1		
	5.2	AS: syyt, oireet, löydökset	1		
	5.3	AS: tutkimukset, dignostiikka ja hoito	1		
	5.4	MI: syyt, oireet, löydökset	1		
	5.5	MI: tutkimukset, dignostiikka ja hoito	1		
	5.6	AI ja MS: syyt, oireet, löydökset	1	2	
	5.7	Trikuspidaali ja pulmonaaliläppä: syyt, oireet ja löydökset	1	2	
	5.8	Tekoläppäpotilaan antikoagulaatiohoito	1	2	

	5.9	Tekoläppäpotilaan endokardiittiprofylaksia	1		
	5.10	Tekoläppäpotilaan komplikaatiot		2	
6		Synnynnäiset sydänviat aikuisilla			
	6.1	CoA, VSD, ASD, Fallot´n tetralogia: oireet, merkitys			3
7		Rytmihäiriöt			
	7.1	Terveen sydämen EKG-vaihtelu	1		
	7.2	Rytmihäiriöpotilaan tutkimisen periaatteet	1		
	7.3	Sydämen lisälyönnit (muodot, hoito)	1		
	7.4	PSVT (etiologia, hoito)	1		
	7.5	Eteisvärinä ja eteislepatus (etiologia, diagnoosi ja hoito)	1		
	7.6	Kammioeräiset arytmiat (runsas kammioisälyöntisyys, VT, VF)	1		
	7.7	Perinnölliset arytmiat (pitkä QT- ja lyhyt QT-oireyhtymä)		2	
	7.8	Rytminsiirto		2	
	7.9	Eteis-kammiokatkokset: tunnistaminen, merkitys ja hoito	1		
	7.10	Johtoradan katkokset (bi- ja trifaskik.blokkit): tunnistus ja merkitys	1		
	7.11	Sick sinus syndrooma	1		
	7.12	Rytmihäiriöpotilaan ajoterveys	1		
8		Tahdistinhoito			
	8.1	Indikaatiot	1		
	8.2	Tahdistintyypit (AAI, VVI, fysiologinen, R-moodi, CRT, ICD)		2	
	8.3	Tavalliset tahdistinongelmat		2	
9		Synkopee			
	9.1	Ortostaattinen hypotensio: syyt, selvittely ja hoito	1		
	9.2	Heijasteperäinen synkopee: syyt, selvittely ja hoito	1		
	9.3	Sydänperäinen synkopee: syyt, selvittely ja hoito	1		
10		Kardiomyopatia			
	10.1	Dilatoiva		2	
	10.2	Hypertrofinen		2	
	10.3	Restriktiivinen kardiomyopatia			3
11		Muut sydämen sairaudet			
	11.1	Endokardiitti (oireet, tunnistaminen, alkuvaiheen diagnostiikka)	1		
	11.2	Myokardiitti (oireet, tunnistaminen, alkuvaiheen diagnostiikka)	1		

	11.3	Perikardiitti (oireet, tunnistaminen, alkuvaiheen diagnostiikka)	1		
	11.4	Tulehdukselliset sydänsairaudet (sydänsarkoidoosi, jättisolomyokard.)	1	2	
	11.5	Keuhkoembolia	1		
	11.6	Pulmonaalihypertensio			3
12	Aortan sairaudet				
	12.1	Aortiitti, aortopatiat (mm. Marfan)			3
	12.2	Aortan dissekaatio	1		
Nefrologia					
1	Munuaisten ja virtsateiden rakenne				
	1.1	Munuaisten ja virtsateiden makroskooppinen anatomia	1		
	1.1.1	Munuaisten verenkierto	1		
	1.2	Nefronin rakenne	1		
2	Munuaisten toiminta				
	2.1	Elektrolyyttitasapainon säätely	1		
	2.2	Veden erityksen säätely	1		
	2.3	Munuaisten rooli happo-emästasapainon säätelyssä	1		
	2.4	Munuaisten endokrinologinen toiminta	1		
	2.5	Munuaiset verenpaineen säätelyssä	1		
3	Munuaistautien diagnostiikka				
	3.1	Virtsalöydöksen tulkinta (kemiallinen seulonta ja sedimenttilöydös)	1		
	3.1.1	Hematuria (mikroskooppinen ja makroskooppinen)	1		
	3.1.2	Proteinuria (mikroalbuminuria, dU-prot, dU-prot-fraktiot, nefroottinen virtsalöydös)	1		
	3.1.3	Nefriittinen virtsalöydös	1		
	3.1.4	Pyuria	1		
	3.1.5	Bakteriuria, virtsan bakteeriviljelyn tulkinta	1		
	3.2	Munuaisten toiminnan tutkiminen			
	3.2.1	Kreatiniini, eGFR, kystatiini C	1		
	3.3	Munuaisten kuvantamistutkimukset			
	3.3.1	Munuaisten radiologiset tutkimukset (UÄ, CT, MRI; indikaatiot, kontraindikaatiot varjoaineen käytölle)	1		
	3.3.2	Munuaisten isotooppitutkimukset			3
	3.3.3	Munuaisvaltimoiden kuvantaminen		2	

4	Munuaisbiopsia			
	4.1	Munuaisbiopsian indikaatiot		2
	4.2	Biopsialöydökset ja niiden kliininen merkitys		3
5	Akuutti munuaisvaurio (määritelmä, diagnostiikka, altistavat tekijät, ennaltaehkäisy, hoidon periaatteet)		1	
	5.1	Akuutin munuaisvaurion syyt	1	
	5.1.1	Prerenaliset syyt, esim. dehydraatio	1	
	5.1.2	Renaaliset syyt, esim. rbdomyolyysi, etyleeniglykoli-intoksikaatio, nefriittinen/nefroottinen virtsalöydös ja nopeasti heikentyvä munuaistoiminta, akuutti tubulusnekroosi	1	
	5.1.3	Postrenaliset syyt, esim. rakkoretentio	1	
6	Krooninen munuaisten vajaatoiminta ja uremia			
	6.1	Luokittelu vaikeusteen mukaan	1	
	6.2	Syyt / taustasairaudet, iäkkään ihmisen heikentyvä munuaistoiminta	1	
	6.3	Liitännäisilmiöt ja tyypilliset laboratoriolöydökset		
	6.3.1	Renaalinen anemia, hyperkalemia, metabolinen asidoosi	1	
	6.3.2	Kalsium-fosfori-D-vitamiiniaineenvaihdintahäiriö, renaalinen luustotauti		2
	6.4	Konservatiivinen hoito, etenemisen hidastaminen		
	6.4.1	Lääkehoito, lääkityksen muuttaminen munuaistoiminnan mukaiseksi, RenBase-tietokannan käyttö	1	
	6.4.2	Munuaispotilaan ruokavalio		2
	6.5	Aktiivihoitomuodot		
	6.5.1	Dialyysihoito		2
	6.5.2	Munuaisensiirto		2
	6.6	Ennuste		
	6.6.1	Sydän- ja verisuonitautiriski ja -kuolleisuus	1	
7	Glomerulussairaudet			
	7.1	Glomerulonefriitit		
	7.1.1	Ilmenemismuodot (krooninen glomerulonefriitti, akuutti nefriittinen syndrooma, nefroottinen syndrooma, nopeasti etenevä glomerulonefriitti)	1	
	7.1.2	IgA-nefropatia, minimal change -nefropatia, membranoosi glomerulonefriitti, postinfektiivinen GN, FSGS, membranoproliferatiivinen GN		2
	7.1.3	Nefroottinen syndrooma (määritelmä, taudinkuva, aiheuttajat, liitännäisilmiöt, hoito)	1	
	7.2	Diabeettinen nefropatia	1	

7.3	Systeemitauteihin liittyvät nefriitit / sekundaariset glomerulonefriitit	2	
7.3.1	Lupusnefriitti	2	
7.4	Tyvikalvonefriitti / Goodpasturen syndrooma	2	
7.5	Munuaisamyloidoosi		3
7.6	Tromboottiset mikroangiopatiat (TTP, HUS, aHUS, sekundaarinen TMA)		3
8	Tubulointerstiaaliset nefropatiat		
8.1	Akuutti tubulointerstielli nefriitti	1	
8.2	Myyräkuume	1	
8.3	Akuutti tubulusnekroosi	1	
9	Muut tubulussairaudet		
9.1	Renaalinen tubulaarinen asidoosi		3
9.2	Fanconin oireyhtymä		3
9.3	Myelooma munuaissairauden taustalla	2	
10	Munuaisissa ilmenevät vaskuliitit	2	
10.1	Granulomatoottinen ja mikroskooppinen polyangiitti (pausi-immuuni-glomerulonefriitti)	2	
10.2	IgA-vaskuliitti	2	
11	Rakkulamunuaistaudit		
11.1	ADPKD	1	
11.2	ARPKD		2
11.3	Hankittu polykystinen munuaistauti		3
12	Muut perinnölliset munuaissairaudet		
12.1	Alportin syndrooma		3
13	Verisuoniperäiset munuaissairaudet		
13.1	Nefroskleroosi	1	
13.2	Renovaskulaarinen hypertensio	1	
13.2.1	Munuaisvaltimoiden ateroskleroosi	1	
13.2.2	Fibromuskulaarinen dysplasia		2
14	Munuaiset ja verenpaine		
14.1	Munuaiset verenpaineen säätelyssä	1	
14.2	Munuaispotilaan hypertension hoito (sopivat lääkeaineryhmät ja -yhdistelmät, ACE:n estäjien ja ATR-salpaajien vaikutusmekanismit, hoidon tavoitteet)	1	
14.3	Renaalinen hypertensio	1	

	14.4	Renovaskulaarinen hypertensio	1		
15		Lääkkeet ja munuaiset			
	15.1	Lääkkeiden käyttö munuaisten vajaatoiminnassa, RenBase-tietokannan käyttö	1		
	15.2	Lääkkeiden aiheuttama munuaisvaurio, lääkkeiden aiheuttama interstitielli nefriitti	1		
16		Virtsateiden bakteeri-infektiot			
	16.1	Akuutti kystiitti	1		
	16.2	Toistuva kystiitti	1		
	16.3	Akuutti pyelonefriitti ja urosepsis	1		
	16.4	Oireeton bakteriuria	1		
	16.5	Virtsatieinfektioiden ehkäisy	1		
	16.6	Miesten virtsatieinfektiot	1		
	16.7	Katetrointiin liittyvä virtsatieinfektio	1		
	16.8	Raskausajan virtsatieinfektiot ja oireeton bakteriuria	1		
17		Munuaiset ja raskaus			
	17.1	Raskauden aikaiset muutokset munuaisfunktoon		2	
	17.2	Raskaudenaikainen hypertensio ja pre-eklampsia		2	
18		Nefrologin konsultaation aiheet	1		
Reumatologia					
1		Tuki- ja liikuntaelimestön anatomia ja fysiologia:			
	1.1	Luinen tukiranka ja nivelten rakenne □	1		
	1.2	Liikuntaelinten toiminta ja liikkeiden mittaaminen	1		
	1.3	Luun, lihaksen, hermoston rakenne		2	
2		Reumasairauksien hoidossa käytettävät lääkkeet			
	2.1	Yleisimmin käytetyt reumalääkkeet	1		
	2.2	Biologiset lääkkeet ja uudet täsmälääkkeet		2	
3		Ymmärtää eri sairauksien patogeneesi, diagnostiikka ja varhaishoidon periaatteet			
	3.1	Nivelreuma	1		
	3.2	Epäspesifi varhainen artriitti	1		
	3.3	Spondylartropatiat			
	3.3.1	Selkärankareuma ja non-radiografinen aksiaalinen spondylartropatia	1		
	3.3.2	Psoriaasiartriitti	1		
	3.3.3	IBD assosioituva artriitti		2	

	3.3.4	Iritteihin assosioituva spondylartropatia		2	
	3.3.5	Reaktiivinen artriitti	1		
	3.4	Sidekudossairaudet			
	3.4.1	SLE		2	
	3.4.2	Sjögrenin syndrooma		2	
	3.4.3	Systeeminen skleroosi			3
	3.4.4	Myosiitit		2	
	3.4.5	MCTD			3
	3.5	Lastenreuma		2	
	3.6	Polymyalgia rheumatica	1		
	3.7	Vaskuliitit			
	3.7.1	Jättisoluarteriitti		2	
	3.7.2	Pienten suonten vaskuliitit		2	
	3.7.3	Muut suurten ja keskisuurten suonten vaskuliitit			3
	3.8	Kideartriitit			
	3.8.1	Kihti	1		
	3.8.2	Valekihti		2	
	3.9	Osteoporoosi	1		
	3.10	Virusartriitit	1		
	3.11	Sarkoidoosi		2	
4		Potilaan tutkiminen			
	4.1	Tunnistaa tulehdukselliseen reumatautiin viittaava anamneesi	1		
	4.1.1	Pitkittänyt aamujäykkyys	1		
	4.1.2	Nivelturvotus	1		
	4.1.3	Tulehduksellinen selkäkipu	1		
	4.1.4	Assosioituvat sairaudet	1		
	4.1.5	Ekstra-artikulaariset oireet		2	
	4.2	Nivelstatuksen tekeminen	1		
	4.2.1	Nivel- ja jännetuppitulehdusten tunnistaminen	1		
	4.2.2	Selän ja SI-nivelten tutkiminen	1		
	4.2.3	Erotusdiagnostiikka artroosi, fibromyalgia yms	1		
	4.3	Laboratorio- ja röntgenlöydösten tulkinta	1		

	4.3.1	Ymmärtää positiivisten/negatiivisten tulosten merkitys diagnostiikassa	1		
	4.4	Nivelpunktion suorittaminen	1		
	4.4.1	Indikaatioiden ymmärtäminen	1		
	4.4.2	Steriilin tekniikan hallinta	1		
	4.4.3	Tärkeimpien nivelalueiden punktioiden perusteiden hallinta	1		
	4.5	Nivelnestevastauksen tulkinta	1		
	4.6	Nivelen/pehmytkudosten UÄ-tutkimusten periaatteiden ymmärtäminen			3
5		Hoidon porrastuksen ymmärtäminen			
	5.1	Päivystysindikaatioiden tunnistus	1		
	5.1.1	Akuutti artriitti	1		
	5.1.2	Jättisoluartriitti	1		
	5.1.3	Kuumeinen vaskuliittiepäily			3
	5.2	Tunnistaa ja lähettää ESH konsultaatioon epäillyt tulehdukselliset reumasairaudet	1		
	5.2.1	Nivelreuma	1		
	5.2.2	Sakroiliitti, tulehduksellinen selkäkipu	1		
	5.2.3	Epäselvä poly/oligo/monoartriitti	1		
	5.2.4	Sidekudossairauteen/vaskuliittiin viittaavat oireet		2	
6		Perusterveydenhuollossa hoidettavien tautitilanteiden hallitseminen			
	6.1	Komplisoitumaton kihti tai valekihti	1		
	6.2	Polymyalgia rheumatica	1		
	6.3	Komplisoitumaton reaktiivinen artriitti	1		
	6.4	Virusartriitti	1		
	6.5	Osteoporoosi	1		
	6.6	Arthroosi, rasitusvammat ym ei-tulehdukselliset tilat	1		
	6.7	Fibromyalgia	1		
7		Ymmärtää tulehduksellista tautia sairastavan potilaan jaettu hoitovastuu/jatkohoidon toteuttaminen PTH:ssa			
	7.1	Väliseuranta			
	7.1.1	Lääkehoidon seurantakokeet	1		
	7.1.2	Komorbiditeettien hoito			
	7.1.2.1	Kardiovaskulaarisairaudet	1		
	7.1.2.2	Osteoporoosi	1		
	7.1.2.3	Kaikki päivystysasiat, yksinkertaiset infektiot	1		

	7.1.3	Sairauden aktivoitumisvaiheiden hoito			
	7.1.3.1	Paikallisinjektiot	1		
	7.1.3.2	Käytössä olevien lääkkeiden annosnostojen mahdollisuus, seurantakokeiden tarve		2	
	7.1.3.3	Uuden reumakonsultaation indikaatiot	1		
	7.1.3.4	Reumaortopedin konsultaation indikaatiot		2	
	7.1.4	Immunosuppressiivisten lääkkeiden turvallisuus			
	7.1.4.1	Infektiot	1		
	7.1.4.2	Raskaus ja imetys		2	
	7.1.4.3	Toimenpiteet		2	
	7.1.4.4	Maligniteetit			3
	7.2	Toimintakyvyn arviointi			
	7.2.1	Kuntoutusarviot	1		
	7.2.2	Apuvälinearviot	1		
	7.2.3	Pitkäaikaiset työkykyarviot		2	